

ادبیات - ۲

مریم صادقی

روش تحقیق به زبان ساده

زبان و ادبیات فارسی

نگارخانه

نشر نگاه معاصر

روش تحقیق به زبان ساده

زبان و ادبیات فارسی

مؤلف

مریم صادقی

عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات فارسی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

ناشر: نشر نگاه معاصر (وابسته به مؤسسه پژوهشی نگاه معاصر) / مدیر هنری: باسَم الرسام
حروفچینی و صفحه‌آرایی: حروفچینی هما (امید سیدکازمی) / لیتوگرافی: نوید
چاپ و صحافی: فرنو / چاپ اول: ۱۳۹۴ / شمارگان: ۱۱۰۰ / قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۴۰-۴۲-۷

نگارخانه

نشانی: مینی‌سیتی - شهرک محلاتی - فاز ۲ مخابرات - بلوک ۳۸ - واحد ۲ شرقی
تلفن: ۲۲۴۴۸۴۱۹ / پُست الکترونیک: negahe.moaser94@gmail.com

سرشناسه	: صادقی، مریم، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: روش تحقیق به زبان ساده: زبان و ادبیات فارسی / مؤلف مریم صادقی.
مشخصات نشر	: تهران: نگاه معاصر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۰ ص.
فروست	: ادبیات: ۲.
شابک	: 978-964-9940-42-7
وضعیت فهرست‌نویسی: فپیا.	
موضوع	: ادبیات فارسی - تحقیق - روش‌شناسی.
موضوع	: تحقیق - روش‌شناسی.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ۹ ۲ ر ص / PIR ۳۳۲۰
رده‌بندی دیویی	: ۸ فا ۰ / ۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۷۶۵۸۴

فهرست

۹	□ پیشگفتار.....
۱۳	□ تقدیر و تشکر.....
۱۵	فصل اول: مبانی و کلیات بحث روش تدوین طرحنامه و پروپوزال و.....
۱۵	مقدمه.....
۱۷	کلیدواژه‌ها و مفاهیم.....
۱۸	مبانی و مراحل کلی پژوهش.....
۲۳	بررسی اجمالی آثار منتشرشده درباره‌ی روش تحقیق.....
۲۶	انواع پژوهش‌های ادبی.....
۲۷	پژوهش‌های پیشینه‌شناسی.....
۲۷	پژوهش‌های متن‌شناسی.....
۳۲	مهم‌ترین تفاوت‌های پژوهش‌های ادبی درگذشته و امروز.....
۳۸	جدول زمان‌بندی.....
۳۹	فصل دوم: روش تدوین طرحنامه یا پروپوزال.....
۳۹	مقدمه.....
۳۹	انتخاب موضوع.....
۴۰	۴ سؤال مهم: چرا بخوانید؟ چگونه منابع را بشناسید؟ چگونه بخوانید؟ چه بخوانید؟.....
۴۴	روش فیش‌برداری.....

۴۵	تدوین طرحنامه
۴۶	تعریف و تشریح عناوین
۴۶	۱- بیان مسأله‌ی پژوهش
۴۸	۲- هدف‌های پژوهش
۴۸	۳- بیان ضرورت‌های انجام پژوهش
۴۸	۴- پیشینه‌ی پژوهش
۴۹	۵- فرضیات پژوهش
۴۹	تدوین فرضیه در رشته‌ی ادبیات فارسی
۵۰	۶- جامعه‌ی آماری و قلمرو پژوهش
۵۱	ذکر چند نکته‌ی مهم
۵۲	مراحل انتخاب جامعه‌ی آماری
۵۵	۷- برآورد حجم نمونه
۵۶	۸- روش تحقیق بر مبنای ۴ گانه
۵۶	۸-۱- بر مبنای هدف
۵۶	۸-۲- بر مبنای پیشینه‌ی پژوهش
۵۸	۸-۳- بر مبنای روش گردآوری داده‌ها
۵۹	تمرین
۵۹	۸-۴- بر مبنای روش تحلیل داده‌ها و اطلاعات
۶۰	۹- ابزار گردآوری داده‌ها
۶۰	۱۰- تنظیم منابع و مآخذ

۶۱	فصل سوم: روش تنظیم و تدوین پایان‌نامه و طرح پژوهشی
۶۱	مقدمه

گفتار اول: روش تدوین و تنظیم پایان‌نامه (۶۴)

۶۴	دو روش تنظیم پایان‌نامه
۶۴	الف: به روش مقاله‌ای
۶۵	ب: به روش رایج در دانشگاه‌های ایران
۶۶	مراحل ده‌گانه‌ی تنظیم و تدوین پایان‌نامه
۶۶	مرحله‌ی اول: پرسش‌آغازین یا بیان مسأله

۶۷	تمرین
۶۷	مرحله‌ی دوم: تعیین سؤالات و فرضیات
۶۸	تمرین
۶۸	مرحله‌ی سوم: خواندن (مطالعات نظری)
۷۴	تمرین
۷۴	مرحله‌ی چهارم: تعیین چارچوب نظری
۷۶	تمرین
۷۷	مرحله‌ی پنجم: مفهوم‌سازی (تعیین مفاهیم اصلی و فرعی پژوهش)
۷۹	تمرین
۸۰	مرحله‌ی ششم: قلمرو پژوهش، جامعه‌ی آماری و حجم نمونه
۸۰	تمرین
۸۰	مرحله هفتم: روش و انواع پژوهش بر مبنای ۴ گانه
۸۰	انواع پژوهش‌های کمی
۸۲	پژوهش‌های کیفی
۸۲	مهم‌ترین پژوهش‌های کیفی
۸۳	۱- پژوهش تحلیل محتوا
۸۴	۲- تحلیل کیفی گفتمانی
۸۵	۳- تحلیل کیفی هرمنوتیکی
۸۷	۴- تحلیل نشانه‌شناسی
۸۷	۵- تحلیل کیفی ساختارگرایی
۸۸	۶- پژوهش‌های فرهنگی (قوم‌شناسی و قوم‌نگاری)
۸۸	۷- پژوهش‌های تاریخی
۹۱	تمرین
۹۲	مرحله‌ی هشتم: تنظیم و ترسیم مدل‌های پژوهش (مدل تحلیلی و مدل کلی)
۹۳	مراحل تنظیم مدل تحلیلی
۹۵	تمرین
۹۷	مرحله‌ی نهم: تجزیه و تحلیل داده‌ها (اطلاعات) و مراحل آماده‌سازی داده‌ها
۹۸	تنظیم مدل کلی پژوهش
۹۹	مرحله‌ی دهم: تنظیم نتایج، یافته‌ها و منابع و.
۱۰۱	تمرین

۱۰۱ چارچوب پایان‌نامه‌ها (شیوه‌ی تنظیم بخش‌ها و فصل‌ها و گفتارهای پایان‌نامه)
۱۰۱ فصل اول: کلیات (اطلاعات کلی)
۱۰۵ فصل دوم: مطالعات نظری
۱۰۶ فصل سوم: روش شناسایی (متدولوژی پژوهش)
۱۰۷ فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده
۱۰۸ فصل پنجم: روش بیان یافته‌های پژوهش
۱۱۰ پژوهش‌های بینارشته‌ای
۱۱۰ مراحل انجام پژوهش‌های بینارشته‌ای
 گفتار دوم: تنظیم و تدوین طرح‌های پژوهشی (۱۱۳)
۱۱۳ مراحل انجام طرح‌نامه پژوهشی
۱۱۷ فصل چهارم: روش تدوین و تنظیم مقاله‌ی علمی - پژوهشی
۱۱۷ مقدمه
۱۱۹ مبانی مقاله‌ی علمی - پژوهشی
۱۲۰ ۱- برگه‌ی رویه
۱۲۰ ۲- عنوان
۱۲۰ ۳- چکیده‌ی فارسی
۱۲۰ ۴- مقدمه
۱۲۲ ۵- ترسیم مدل تحلیلی یا مفهومی
۱۲۲ ۶- متن مقاله و تحلیل داده‌ها
۱۲۳ ۷- نتیجه‌گیری
۱۲۴ ۸- پیشنهادها، علمی و یا عملی
۱۲۴ ۹- ارجاعات
۱۲۴ ۱۰- تنظیم منابع
۱۲۵ ۱۱- خلاصه انگلیسی
۱۲۵ چند نکته‌ی اساسی
۱۲۷ فصل پنجم: روش ارجاعات و استنادات پژوهش
۱۲۷ ارجاعات در متن
۱۲۸ روش ارجاعات

۱۳۰	منابع پژوهش
۱۳۴	معرفی چند سایت پژوهشی
۱۳۵	واژه‌نامه‌ی فارسی - انگلیسی
۱۴۵	واژه‌نامه‌ی انگلیسی - فارسی
	پیوست‌ها
۱۵۵	پیوست ۱: نمونه فرم طرح تحقیق رساله‌ی دکترای تخصصی
۱۵۹	پیوست ۲: نمونه فرم پایان‌نامه
۱۶۵	پیوست ۳: نمونه فرم طرح پژوهشی
۱۷۳	پیوست ۴: چارچوب مقاله‌ی علمی - پژوهشی
۱۷۷	□ منابع

فهرست مدل‌ها

۱۱	مدل شماره‌ی ۱: مدل کلی کتاب
۲۸	مدل شماره‌ی ۲: پژوهش‌های ادبی
۵۷	مدل شماره‌ی ۳: روش تحقیق
۶۲	مدل شماره‌ی ۴: مدل فصل سوم
۶۹	مدل شماره‌ی ۵: مراحل خواندن مطالعات نظری و روش تحقیق
۸۱	مدل شماره‌ی ۶: روش تحقیق بر مبنای ۴ گانه
۹۲	مدل شماره‌ی ۷: مراحل تنظیم مدل تحلیلی
۹۴	مدل شماره‌ی ۸: مراحل روش علمی
۹۵	مدل شماره‌ی ۹: مدل پیشنهادی بلیکی
۹۶	مدل شماره‌ی ۱۰: مدل مطالعات نظری
۹۸	مدل شماره‌ی ۱۱: مدل کلی پژوهش
۱۰۳	مدل شماره‌ی ۱۲: مهارت‌های اجتماعی
۱۰۴	مدل شماره‌ی ۱۳: مهارت‌های زندگی

پیشگفتار

روش پژوهش به معنای روش تفکر انتقادی برای رسیدن به نتایجی منطقی است؛ زیرا هر انتقاد و تفکری از مطالعه سرچشمه می‌گیرد و حتماً سؤالی در تقدیر دارد حتی اگر سؤال به طور مصرح بیان نشده باشد. هر نقد و بررسی نشان از آن دارد که منتقد پیشینه‌ای را مطالعه کرده و از مجموع دانش و آگاهی موجود، به نتایجی رسیده بنابراین این نتیجه یافته‌ی جدید خود را با نقد و بررسی مطالبی که منتشر شده، نشان می‌دهد و البته روند نقد او هم نشان از پژوهش دارد زیرا با طرحی آغاز شده و با نتیجه‌ای به پایان می‌رسد که منتقد از ابتدا در ذهن خود داشته است لذا می‌توان تمام آثار نقد و بررسی را به گونه‌ای پژوهش به شمار آورد.

در این کتاب، پژوهش در معنای ویژه و خاص خود آمده است یعنی پژوهشی که با زمانبندی آغاز شود، طرحنامه‌ای برای آن تنظیم می‌شود و سؤالات و فرضیات اصلی و فرعی به طور مشخص و مصرح تبیین شده و با چارچوب و جامعه‌ی آماری و دلایل انتخاب آن و تعریف مفاهیم و متغیرهای پژوهش و نیز با تحلیل شواهد کافی به نتیجه‌ای تدریجی و فرایندی می‌رسد؛ پژوهش‌ها و موضوعات رشته‌ی ادبیات فارسی - که در فصل نخست بدان پرداخته شده است - هم به رغم نظر برخی از پژوهش‌گران با روش‌ها و متدهای رایج روش پژوهش قابل انجام است زیرا پژوهش‌گر (یا نویسنده) با تفکر انتقادی نسبت به متن و یا مطالب منتشر شده (در قالب کتاب، مقاله، پایان‌نامه و...) به استخراج شواهد و داده‌ها با روش‌های تکنیکی و فنی ادبیات فارسی مانند لغت‌شناسی، اتیمولوژی، سبک‌شناسی، بدیع و معانی و بیان و غیره متون ادبیات فارسی را نقد و بررسی می‌کند تا به نتایجی نوین با رویکردی نقادانه برسد. تفکر نقادانه و یا انتقادی به معنای نقد و بررسی همراه با رویکردی

تشکیک‌آمیز نسبت به گفته‌ها و شنیده‌ها است. تفکر انتقادی یعنی این‌که خواننده مطالب را فقط با ارائه دلایل و تبیین‌های منطقی می‌پذیرد و اگر چنین رویکردی در نوشته و مطلب مورد نظر وجود نداشته باشد بلافاصله در ذهن او نسبت به مطالب چون و چراهایی شکل می‌گیرد و این آغاز تفکر و رویکرد پژوهشی است. اصلاً خود پژوهش با چند کلمه‌ی ساده شکل می‌گیرد: چه، چرا، چگونه، به بیانی دقیق‌تر: HOW, WHAT, WHY.

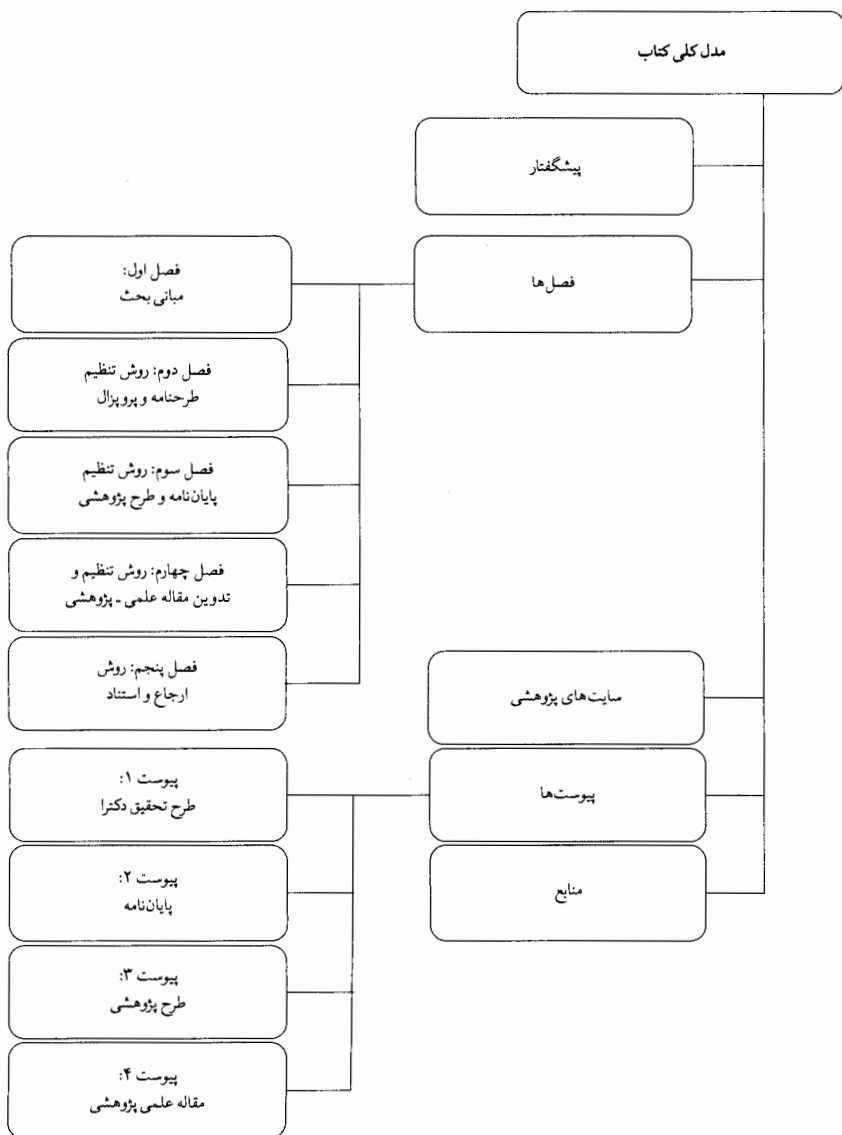
این کتاب به منظور ارائه‌ی مدل و طرح برای پژوهش (تحقیق) با شیوه‌ای علمی تدوین و تألیف شده و در پاسخ به این سؤال نوشته شده است:

چگونه می‌توان تحقیقات رشته‌ی ادبیات فارسی را با الگوها و روش‌های پژوهشی انجام داد؟
 برای پاسخ به این سؤال باید ابتدا مفاهیم مهم پژوهش و اصول و ویژگی‌ها و روش‌های گوناگون، تعریف و تبیین شود به همین منظور این کتاب در ۵ فصل بر طبق مدل شماره‌ی ۱ تنظیم شده است:

برای این‌که مطالب هر فصل کامل بوده و دانشجو نیازی به مراجعه به صفحات و مطالب فصل‌های دیگر کتاب نداشته باشد، در هر فصل به ناچار برخی از موارد تکرار شده است که البته به دلیل سهولت در خواندن و درک متن است و نه دلیل دیگر. این کتاب به صورتی مرتب شده که دانشجو برای تنظیم و تدوین هر نوع پژوهش می‌تواند فقط به بخش مربوط مراجعه کند و با توجه به مندرجات، پژوهش خود را انجام دهد. در پیوست بنا به ضرورت، مهم‌ترین و کاربردی‌ترین تعابیر و اصطلاحات دانشگاهی و روش تحقیق در دو حوزه‌ی فارسی به انگلیسی و برعکس آمده تا مخاطبان بهتر بتوانند از آن‌ها استفاده کنند.

آن‌چه در این کتاب درباره‌ی روش‌های تنظیم و تدوین پایان‌نامه و غیره آمده فقط روش‌های تنظیم و مطالعه و یافتن پرسش و پاسخ و اثبات فرضیه است. در این اثر از مباحث فراخ دامنه و مهم روش تحقیق که عمدتاً در حیطه‌ی فلسفه است بحثی به میان نیامده زیرا روش تحقیق حوزه‌ای بسیار گسترده دارد و دانشمندان غربی سال‌های طولانی است که در این حوزه مسائل و دیدگاه‌های مهمی طرح کرده‌اند که طرح و فهم هریک از محورهای اصلی و فرعی آن زمان زیادی می‌گیرد و در ایران، بحث روش پژوهش از مباحث نسبتاً نوپا است از این رو باید انتظار داشت که مانند هر کار نو و جدیدی اشکالات و ابهامات و نواقص زیادی داشته باشد.

این جانب به هیچ‌روی قصد تألیف کتاب در این موضوع را نداشتم و آثار موجود را که نویسندگان محترم نوشته‌اند، کافی می‌دانستم، با توجه به این‌که چندین سال است که در

مدل شماره‌ی ۱: مدل کلی کتاب

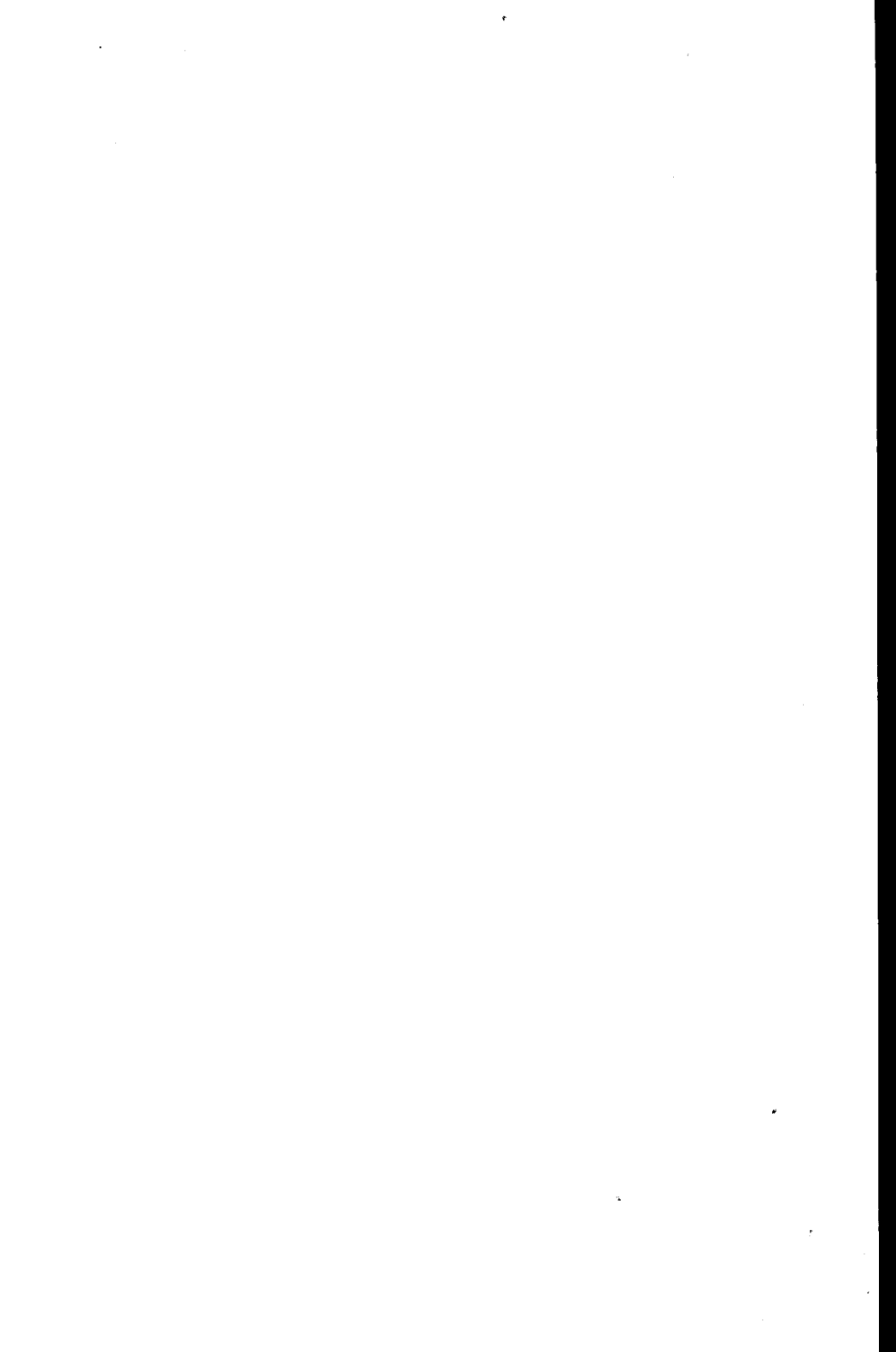
دانشگاه به تدریس روش تحقیق در مقاطع و رشته‌های مختلف اشتغال دارم با وجود آثار مذکور هنوز هم جای خالی اثری که در بردارنده نکات لازم برای تحقیق در رشته‌ی ادبیات

فارسی باشد احساس می‌کردم لذا توفیق در تألیف این اثر یافته‌ام با این هدف که بتواند نکات و مراحل و ویژگی‌های لازم و کاربردی را برای مخاطبان بیان نماید و تا جایی که ممکن است ساده و کم‌حجم و دربردارنده‌ی نکات و موارد ضروری مانند: انواع پژوهش، ویژگی‌های آن‌ها، روش گردآوری داده‌ها و تنظیم آن‌ها برای پایان‌نامه و مقاله و یا طرح پژوهشی، تنظیم سؤالات و فرضیه‌ها (انگاره‌ها)ی پژوهش، تنظیم بخش‌ها و گفتارهای پژوهش و... با زبانی ساده و دور از اصطلاحات و تعابیر غیر لازم باشد. امید که این امر حاصل شده باشد. این اثر حاصل تجربه‌ی تدریس روش تحقیق در دانشگاه است و امیدوارم که برای پژوهش‌گران رشته‌ی ادبیات فارسی مفید باشد.

تقدیر و تشکر

لازم است از مدیر محترم انتشارات نگاه معاصر جناب آقای قنبری که مرا در انجام این کار بسیار یاری رساندند و کتاب را برای مخاطبان چاپ و منتشر ساختند بسیار تشکر کنم و نیز از همسر مهربانم که نواقص کتاب را یادآوری نمود سپاسگزارم. از سرکار خانم محبوبه حیدری که ویراستاری و بازخوانی و تطبیق چندین باره ی کتاب را بر عهده داشتند بسیار سپاس گزارم.

مریم صادقی
آبان ۱۳۹۴

فصل اول

مبانی و کلیات بحث روش تدوین طرحنامه، پروپوزال و...

مقدمه

در گذشته و بسیاری هم امروز، ادبیات را علم نمی‌دانند و به همین دلیل شیوه‌های رایج در دیگر علوم انسانی را در حوزه‌ی ادبیات، کاربردی و درست نمی‌دانند و در نتیجه پژوهش‌های خود را فارغ از هر نوع الگو و مدل پژوهشی انجام می‌دهند. بحث علم بودن یا نبودن ادبیات فارسی خود از مباحث مبانی و مهم است و موافقان و مخالفانی دارد که هر کدام دیدگاه‌هایی دارند و در این جا مجال بررسی و تحلیل این موضوع نیست. این موضوع را فقط می‌توان با تعریف علم و ادبیات و دامنه‌ها و روش‌ها و مبانی آن‌ها پاسخ گفت و می‌توان اصولی مشترک و مشابه برای هر دو محور تعیین نمود. برای مثال برخی گفته‌اند که علم مواردی را بررسی می‌کند که در جهان خارج از ذهن ما وجود دارد و تعبیر و تفسیر و گمان ما در آن تغییر ایجاد نمی‌کند که در این صورت روش‌های رئالیستی در بررسی‌های علمی کاربرد دارد. علوم در تقسیم‌بندی کلی به علوم تجربی و انسانی تقسیم می‌شوند ولی میان این دو محور تحقیقاتی تفاوت‌ها و تمایزاتی وجود دارد. علوم تجربی عموماً بر فلسفه‌ی رآلیسم متکی است و مواردی را بررسی می‌کند که در جهان خارج از ذهن ما وجود دارد و تعبیر و تفسیر ما از آن واقعیت‌ها تغییری در آن واقعیت‌ها ایجاد نمی‌کند و بنیان

آن بر مشاهده و تجربه و دقت و جزیی‌نگری است در این حوزه البته تفاوتی میان علوم تجربی و ادبیات وجود ندارد.

بنیان علم بر مشاهده و تجربه و دقت و جزیی‌نگری است و بنیان ادبیات هم بر مشاهده‌ی متن و خوانش آن است یعنی متن همان جهانی است که در علم مورد بررسی و مشاهده قرار می‌گیرد؛ در پژوهش‌های ادبی هم نخست باید آن‌چه را در متن وجود دارد ببینیم و بخوانیم و سپس به تأویل و تفسیر پردازیم از این رهگذر برخی نظریه‌ی خواننده‌محور و یا متن‌محور را طرح نموده‌اند که جای تأمل است. یعنی اگر دیدگاه نخست را بپذیریم پس متن را باید اصالت دهیم و آن‌چه را که متن به ما می‌دهد بررسی کنیم در روش دوم هم باید ببینیم دریافت ما از متن چیست؟ ولی نباید از این نکته دور بمانیم که در هر دو صورت باید شواهدی دلالت‌کننده و تأییدگرانه از ادعا و انگاره‌ی خود ارائه کنیم تا دیدگاه ما را تأیید کند.

در تمام پژوهش‌های متن‌شناسی و لغت‌کاوی و... هم باید مبانی مختلف شکل‌دهنده‌ی متن‌ها بررسی شوند به ویژه در پژوهش‌های بینارشته‌ای و یا نقد ادبی و غیره؛ بنابراین ادبیات در ردیف دیگر علوم انسانی با روش‌های علمی و اصول پژوهشی قابل بررسی و تحلیل است.

در ادبیات و سایر رشته‌های علوم انسانی، پژوهش‌های کیفی هم انجام می‌شود یعنی روش‌های تحلیل محتوای کیفی و تحلیل تاریخی و غیره در علوم انسانی بیش از علوم تجربی استفاده می‌شود زیرا در علوم انسانی یافته‌ها و ادراکات و تشخیص‌های انسانی هم در مورد جهان و انسان مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد و مسائل انسانی بر اساس آن‌ها ایجاد و تبیین می‌شود.

به بیان دیگر تمام مسائل و موضوعات ادبیات با روش پژوهش و فرایند علمی قابل بررسی است و مدل می‌پذیرد.

یکی دیگر از وجوه مشترک ادبیات با علم در ابطال‌پذیری نظریه‌های ادبی است. در کندوکاوها و پژوهش‌ها بطلان بسیاری از نظریه‌هایی که درباره‌ی متون ادبیات فارسی تاکنون منتشر شده ثابت و یا حداقل از قوت اولیه‌ی خود فرود آمده است.

از دیگر وجوه مشترک علم و ادبیات، ارائه‌ی آمار و تحلیل آماری در ادبیات است که انجام می‌گیرد.

وجه دیگر، ارتباط و تعاملاتی است که بین ادبیات و سایر رشته‌های علوم انسانی حتی علوم تجربی رخ می‌دهد.

وجه دیگر اثبات‌پذیری و ابطال‌پذیری نظریه‌ها است اما اختلافاتی بین علم و ادبیات وجود دارد که موضوع تازه‌ای نیست. اصولاً علوم انسانی با علوم تجربی اختلافات بزرگی در روش‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی دارند که البته قصد بررسی در این جا نیست.

وجه مشترک دیگر ادبیات و علم آن است که در هر یک از این دو حوزه، پژوهش برای پژوهش‌گر آگاهی را به ارمغان می‌آورد که از سنت‌های حاکم بر جامعه و پیش‌داوری‌ها فارغ باشد زیرا پیش‌داوری‌ها پژوهش را به نوشته‌ای تبلیغی تبدیل می‌کنند بنابراین در پژوهش‌های ادبی هم مانند پژوهش‌های علمی خوشایند و بدآیند گروه یا فرقه‌ای خاص مورد توجه نیست و پژوهش‌گر به اصطلاح به مراقبت جوانب مشغول نمی‌شود. وجه مشترک دیگر ادبیات و علم در کسب آگاهی و شناخت است. معرفت علمی هم طی مراحل مانند: سؤال، مشاهده و خواندن، وضوح و دقت، انسجام و روشنی و صراحت، محدودیت و جزئی بودن، اثبات و ابطال، نسبی بودن و کشف نوین حاصل می‌شود.

با این تعاریف، حوزه و اهمیت پژوهش آشکار می‌شود بنابراین لزوم آن در انواع تحقیق‌ها و پژوهش‌هایی که انجام می‌گیرد احساس می‌شود.^۱
برطبق آن چه گفته آمد حداقل می‌توان گفت که بخش مهمی از ادبیات علم است و با تعاریف رایج و پذیرفته‌شده‌ی جهانی از علم مطابقت دارد.

کلیدواژه‌ها و مفاهیم

علم، پژوهش، پژوهش ادبی، پژوهش‌های پیشینه‌شناسی، پژوهش‌های فنی و تکنیکی، پژوهش‌های تحلیلی و انتقادی، روش پژوهش.